

Voorjaarsrapportage 2024 + Kadernota 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1.	Aanbiedingsbrief.....	3
2	Financiële hoofdlijnen	5
2.1.	Ontwikkeling actuele begroting 2024.....	5
2.2.	Onontkoombare ontwikkelingen.....	5
2.3.	Intensivering mutaties coalitieakkoord	5
2.4.	Saldo begroting inclusief reservemutaties	6
3	Technische richtlijnen 2025-2028.....	6
4	Totaal financiële gevolgen (toelichting)	7
4.1.	Totaal financiële gevolgen.....	7
4.2.	Toelichting financiële gevolgen	7
5	Bijlagen	12
5.1.	Vermogenspositie en weerstandsratio.....	12
5.2.	Investeringskredieten	13
5.3.	Meerjaren investeringsplan (MIP).....	14

1 Inleiding

1.1. Aanbiedingsbrief

Renswoude, 4 juni 2024

Aan de leden van de raad van de gemeente Renswoude,

Kadernota

De wereld om ons heen wordt niet veiliger en eenvoudiger. Een gewapend conflict in Europa (Oekraïne) en ook de spanningen in Gaza zijn voelbaar in de Nederlandse en Renswoudse samenleving. Discussies op straat, schoolpleinen en universiteiten verharderen.

Van een andere orde, maar minstens zo verhard, is de discussie door linkse en rechtse tegenstellingen. Gebrek aan gevoelde bestaanszekerheid en onduidelijkheid over de toekomst vanuit Den Haag, wakkeren gevoelens van ongenoegen aan en ondermijnen het vertrouwen in de overheid. Ook hier worden grenzen overschreden. Individualisering, onverschilligheid en respectloosheid lijken daarbij normaal. Zorgelijk is het toenemend aantal mensen dat zich afkeert van de overheid of anderszins grensoverschrijdend gedrag vertoont. Richting hulpverleners bijvoorbeeld. Ook in Renswoude werden we tijdens de jaarwisseling opgeschrikt, doordat mensen niet aanspreekbaar waren op hun gedrag.

De onderwerpen van discussie zijn belangrijk: wat is de toekomst voor onze agrariërs? Hoe zorgen we voor betaalbare woningen? Hoe zorgen we voor het milieu? Hoe regelen we bestaanszekerheid voor alle inwoners en hoe kan iedereen in goede gezondheid effectief blijven deelnemen in een samenleving die almaar complexer wordt?

Het college wil ruimte geven aan de dialoog en wil op lokaal niveau helder en betrouwbaar blijven. En naar beste kunnen de dienstverlening vormgeven aan onze inwoners en bedrijven. Om deze reden worden investeringen in de organisatie voorgesteld, evenals intensivering van een aantal beleidsvoornemens.

Zorg aan inwoners

Het college heeft kennisgenomen van het hoofdlijnenakkoord, dat ingaat op kwesties die spelen in de samenleving. Verheugend zijn de aangekondigde maatregelen voor de bijstand, voor het kind-gebonden budget en voor de schuldhulpverlening. Ons dorpssteam wordt geconfronteerd met meer en steeds complexere gevallen. De wachtlijsten lopen op en het college vindt versterking van het dorpssteam daarom noodzakelijk. Daarnaast zien we naast een beroep op de Jeugdwet ook een toenemend beroep op ondersteuning vanuit de WMO en Participatiewet. Deze open einde regelingen zijn wel degelijk een risico voor onze begroting. Om deze reden vraagt het college een structureel budget van € 30.000, om in te zetten voor preventie in de vorm van een pilot jongerenwerk.

Wonen

In het akkoord op hoofdlijnen worden gelden vrijgemaakt voor woningbouw. Essentieel daarbij is dat er verder wordt nagedacht over de uitvoerbaarheid en juridische houdbaarheid als het gaat om natuur, stikstof, drinkwater, verkeer en bereikbaarheid en een gezonde leefomgeving. Het college wil graag bouwen binnen de beken mogelijk maken aan de zuid- en zuidwestkant van het dorp, grenzend aan de huidige bebouwing.

Financiën

Ten aanzien van het hoofdlijnenakkoord heeft het college twee grote zorgen. Haar eerste zorg is in hoeverre gemeenten zullen worden betrokken bij de uitwerking van dit akkoord. Het college vindt dat essentieel, omdat gemeenten de kennis van de uitvoeringspraktijk hebben. Het college werkt ook de komende tijd in VNG en K-80 verband samen om deze betrokkenheid daadwerkelijk vorm te geven.

De tweede zorg is, dat de miljardenkorting voor gemeenten in stand blijft. 'Geen taken zonder knaken' is het motto van de lobby die het VNG en de K-80 mede namens Renswoude uitvoeren. De gemeenten zetten gezamenlijk in op drie speerpunten:

1. Meerjarige duurzame gemeentefinanciën;
2. Taken en middelen in balans;
3. Meer regel en verantwoordingsruimte voor gemeenten;

Het college vermoedt dat bezuinigd zal gaan worden op het gemeentefonds. In deze kadernota en het meerjarenbeeld is nog geen rekening gehouden met mogelijke bezuinigingen. De huidige financiële opstelling houdt alleen rekening met bekende inbegroting en kadernota beleids-activiteiten en investeringen. Voor de kadernota 2026 zal het college hoogstwaarschijnlijk bezuinigen aan de raad moeten voorstellen.

Netcongestie en halen RES bod 1.0.

De afgelopen tijd hebben rijk en gemeenten veel geïnvesteerd in maatregelen voor de energietransitie (besparen, isoleren en herwinbare opwek) en het klimaat. Het lijkt erop dat we op deze weg kunnen doorgaan, maar het gaat niet vanzelf. Meer en meer zal landelijk en dus ook voor Renswoude worden ingezet op leveringszekerheid. Het is nodig dat we voor het halen van het RES bod 1.0. inzetten op intensivering van begeleiding van initiatieven. Door het instellen van een reserve kan flexibel en snel worden gereageerd op kansen die zich voor doen, ongeacht waar en wanneer deze zich aandienen.

Verkeersveiligheid heeft onze blijvende aandacht nodig

Onlangs is er helaas alweer een dodelijk ongeval geweest op de N224. Het college voert vasthoudend het gesprek met de wegbeheerder en heeft inmiddels zelf al een aantal maatregelen genomen. We hebben continue aandacht voor verbetering van de verkeersveiligheid van de eigen wegen door alert te reageren op meldingen en bij herinrichtingen. De verkeersveiligheid van de Barneveldsestraat willen we nu nader onderzoeken met mogelijke oplossingsrichtingen. Dit ter voorbereiding van de geplande investering voor groot onderhoud in 2026.

Wij nodigen u uit tot behandeling van de voorjaarsrapportage 2024 en kadernota 2025 over te gaan.
Burgemeester en wethouders van Renswoude,

Burgemeester,
Mw. P. Doornenbal-van der Vlist

de Secretaris,
Dhr. E. Jansonius

2 Financiële hoofdlijnen

In dit hoofdstuk worden de begrotingsdoorrekening 2024 en de meerjarenraming in hoofdlijnen weergegeven. Dus wat zijn de totale financiële effecten van deze mutaties. Na de doorrekening van de financiële effecten, laten de jaren 2025 t/m 2028 een positief saldo zien. Alleen 2024 heeft een negatief saldo. 2024 is - € 53.000, 2025 is € 513.000, 2026 is € 172.000, 2027 is € 402.000 en 2028 is € 98.000.

Het vertrekpunt van de begrotingswijziging is de vastgestelde begroting van 2024. De vastgestelde begroting 2024 wordt geactualiseerd door het verwerken van de ontwikkeling actuele begroting (tabel 1, bij onderdeel 2.1), de onontkoombare ontwikkelingen (tabel 2, bij onderdeel 2.2) en de intensivering beleid coalitieakkoord (tabel 3, bij onderdeel 2.3). Alle mutaties samen worden weergegeven in tabel 4.

In hoofdstuk 4 'totaal financiële gevolgen en toelichting', worden deze totale financiële effecten per mutatie financieel en beleidsmatig toegelicht.

Het college gebruikt de actuele begroting 2024 als basis voor de samenstelling van de begrotingsdoorrekening 2024 en de meerjarenraming, waarbij het volgende in acht wordt genomen:

- de in het hoofdstuk 'technische richtlijnen 2025-2028' genoemde uitgangspunten en parameters;
- de voorjaarsnota 2024 is doorgerekend, maar de meicirculaire 2024 niet.

2.1. Ontwikkeling actuele begroting 2024

In onderstaande tabel wordt de actuele begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2028 aangevuld met noodzakelijke ontwikkelingen. Dit zijn o.a. de mutaties vanuit de voorjaarsrapportage 2024 en circulaire.

Ontwikkeling primitieve begroting 2024 (tabel 1)

(Bedragen * € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024 en meerjarenraming *	395	963	680	813	813
Gevolgen septembercirculaire 2023	-64	-73	-93	93	93
Tegemoetkoming kosten particuliere opvang Oekraïners	-100	0	0	0	0
Gevolgen voorjaarsnota 2024 van het Rijk	-81	-211	74	49	57
Gevolgen voorjaarsrapportage 2024	2.549	277	-1.253	-723	-785
Saldo begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	2.699	956	-592	232	178

2.2. Onontkoombare ontwikkelingen

In onderstaande tabel wordt het saldo van de jaren 2024 - 2028 gecorrigeerd met ontwikkelingen, die voortkomen uit Rijksbeleid, wetwijzigingen of andere onontkoombare ontwikkelingen. Zoals formatiewijzigingen bovenop de vastgestelde formatie, door een wetwijziging. Het vertrekpunt hier is het saldo uit tabel 1.

Onontkoombare ontwikkelingen (tabel 2)

(Bedragen * € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	2.699	956	-592	232	178
Gevolgen onontkoombare ontwikkelingen	-61	-113	-121	-117	-117
Saldo begroting 2024 en meerjarenraming na onontkoombare ontwikkelingen	2.638	843	-713	115	61

2.3. Intensivering mutaties coalitieakkoord

In onderstaande tabel wordt het saldo van de jaren 2024 - 2028 gecorrigeerd met ontwikkelingen, die voortkomen uit de intensivering beleid coalitieakkoord. Zoals het versneld verleden van openbare verlichting en een onderzoek naar verbetering van de verkeersveiligheid Barneveldsestraat ter voorbereiding van de herinrichting in 2026. Het vertrekpunt hier is het saldo uit tabel 2.

Intensivering beleid coalitieakkoord (tabel 3)

(Bedragen * € 1.000)

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	2.638	843	-713	115	61
Gevolgen intensivering beleid coalitieakkoord	-80	-80	-11	-11	-11
Saldo begroting 2024 en meerjarenraming na intensivering beleid coalitieakkoord	2.558	763	-724	104	50

2.4. Saldo begroting inclusief reservemutaties

In onderstaande tabel wordt het saldo van de jaren 2024 - 2028 gecorrigeerd met de mutaties uit de reserves. Deze mutaties worden toegelicht in hoofdstuk 4. De regel 'totaal begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2028' geeft het meest actuele begrotingsaldo weer voor de jaren 2024 – 2028. Dit geeft de meest actuele begroting saldi voor 2024 - € 53.000, 2025 is € 513.000, 2026 is € 172.000, 2027 is € 402.000 en 2028 is € 98.000.

Totaal begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028 (tabel 4)

*(Bedragen * € 1.000)*

	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	395	963	680	813	813
Gevolgen septembercirculaire 2023	-64	-73	-93	93	93
Tegemoetkoming kosten particuliere opvang Oekraïners	-100	0	0	0	0
Gevolgen voorjaarsnota 2024 van het Rijk	-81	-211	74	49	57
Gevolgen voorjaarsrapportage 2024	2.549	277	-1.253	-723	-785
Gevolgen onontkoombare ontwikkelingen	-61	-113	-121	-117	-117
Intensivering beleid coalitieakkoord	-80	-80	-11	-11	-11
Mutaties reserves	-2.611	-250	896	298	48
Totaal begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	-53	513	172	402	98

3 Technische richtlijnen 2025-2028

In hoofdstuk twee is de huidige financiële stand van zaken geschetst. In dit hoofdstuk worden de kaders voor 2025 gesteld. In hoofdstuk vier gaan we verder de diepte in door het financiële perspectief te schetsen op basis van de financiële uitgangspunten en de beschreven ontwikkelingen. Daarnaast wordt er een toelichting gegeven op alle ontwikkelingen. Het ontwerpproces van de begroting 2025 en de geactualiseerde meerjarenraming 2025 – 2028, start met het aangeven van de kaders.

Uitgangspunten begroting 2025

Als basis voor het ontwerp van de begroting 2025 stellen wij voor de volgende uitgangspunten te hanteren:

- het vertrekpunt voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026 – 2028, is het saldo van de begrotingsdoorrekening 2024 en meerjarenraming 2025 – 2028;
- het beroep op het gemeentelijke weerstandsvermogen (algemene reserve) om tekorten in de exploitatie te dekken dient zo beperkt mogelijk te blijven;
- bij de opstelling van de begroting 2025 worden de parameters zoals hieronder opgenomen.

Parameters begrotingsdoorrekening 2025

Als uitgangspunt voor de begroting 2025 hanteren wij de volgende parameters.

Parameters begroting 2025

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Netto materiele consumptie	3,50%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Loonvoet sector overheid	6,70%	5,30%	4,70%	4,70%	4,70%
Overheidsinvesteringen	3,10%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Mutaties gemeentelijke tarieven					
Leges	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%
Onroerende zaakbelastingen	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%
Afvalstoffenheffing (kostendekkend)	kd	kd	kd	kd	kd
Rioolheffing (kostendekkend)	kd	kd	kd	kd	kd
Grafrechten	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Overige gemeentelijke belastingen en heffingen	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%	1,40%
Financiering					
Rente grondexploitaties (o.b.v. jaarstukken 2023)	0,92%	0,92%	0,92%	0,92%	0,92%
Rente investeringen (o.b.v. begroting 2024)	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%

4 Totaal financiële gevolgen (toelichting)

4.1. Totaal financiële gevolgen

Wanneer alle financiële effecten worden doorgerekend op het vastgestelde begrotingssaldo uit de begroting 2024, dan ontstaat onderstaande tabel. De totaal regel geeft het nieuwe begrotingssaldo 2024 en meerjarenraming 2025-2028 weer. Na de doorrekening van de financiële effecten, laten de jaren 2025 t/m 2028 een positief saldo zien. Alleen 2024 heeft een negatief saldo.

Totaal begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028 (tabel 4)

*(Bedragen * € 1.000)*

	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	395	963	680	813	813
Gevolgen septembercirculaire 2023	-64	-73	-93	93	93
Tegemoetkoming kosten particuliere opvang Oekraïners	-100	0	0	0	0
Gevolgen voorjaarsnota 2024 van het Rijk	-81	-211	74	49	57
Gevolgen voorjaarsrapportage 2024	2.549	277	-1.253	-723	-785
Gevolgen onontkoombare ontwikkelingen	-61	-113	-121	-117	-117
Intensivering beleid coalitieakkoord	-80	-80	-11	-11	-11
Mutaties reserves	-2.611	-250	896	298	48
Totaal begroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2028	-53	513	172	402	98

4.2. Toelichting financiële gevolgen

Gevolgen voorjaarsnota 2024 van het Rijk

*(Bedragen * € 1.000)*

Voorjaarsnota 2024 van het Rijk	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwikkeling voorjaarsnota 2024 van het Rijk	-81	-211	74	49	57
Gevolgen voorjaarsnota 2024 van het Rijk	-81	-211	74	49	57

Ontwikkeling voorjaarsnota 2024 van het Rijk

Uit de voorjaarsnota 2024 van het Rijk blijkt dat decentrale overheden vanaf 2026 structureel extra middelen krijgen om de oploop van de opschalingskorting op het Gemeente- en Provinciefonds af te schaffen, waardoor taken en middelen beter in balans zijn. Daarnaast heeft het kabinet een deel van de begrotingsmiddelen naar volgende jaren geplaatst. Met deze zogeheten kasschuiven wordt de begroting van het Rijk ook realistischer gemaakt. Uit de bovenstaande tabel blijkt de uitwerking van de voorjaarsnota 2024 voor de gemeente Renswoude. De meicirculaire is nog niet beschikbaar en kon daarmee niet verwerkt worden. De meicirculaire zal voor 80% bestaan uit de wijzigingen uit de voorjaarsnota van het Rijk.

Gevolgen voorjaarsrapportage 2024

*(Bedragen * € 1.000)*

Voorjaarsrapportage 2024	2024	2025	2026	2027	2028
Opvang Oekraïense vluchtelingen	1.270	13	13	13	13
Ontwikkeling bijdrage gemeenschappelijke regelingen	8	-68	-60	-60	-65
Ontwikkeling kapitaallasten	206	-15	-22	-197	-288
Ontwikkeling rentelasten	-482	-479	-467	-452	-421
Ontwikkeling lasten Jeugdzorg en Wmo	-191	38	10	10	10
Ontwikkeling lasten Participatiewet	22	22	22	22	22
Resultaat woningbedrijf	1.717	480	-666	-11	-11
Leges omgevingsvergunningen	105	103	101	101	101
Overige ontwikkelingen	-106	183	-184	-149	-146
Gevolgen voorjaarsrapportage 2024	2.549	277	-1.253	-723	-785

Opvang Oekraïense vluchtelingen

De specifieke uitkering en een groot deel van de lasten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen waren nog niet opgenomen in de primaire begroting 2024, omdat de specifieke uitkering nog niet toegekend was. Dit is inmiddels wél geval. Er is een netto bate van € 1.270.000 bijgeraamd via de voorjaarsrapportage.

Ontwikkeling bijdrage gemeenschappelijke regelingen

Op basis van de kadernota's van de verschillende gemeenschappelijke regelingen, is de gemeentelijke bijdrage per regeling naast de bestaande begroting gehouden van gemeente Renswoude. De VRU, GGD, IW4, regio Foodvalley, AVU, Valleihopper

en de ODRU zijn op deze manier bekeken. Dit geeft een bijstelling van de begroting en de meerjarenraming. In bovenstaande tabel is dit doorgerekend.

Ontwikkeling kapitaallasten

De kapitaallasten zijn geactualiseerd o.b.v. de ontwikkelingen in de jaarstukken, op basis van de ontwikkelingen in het integraal plan beheer openbare ruimte (IBOR) en het meerjarig investeringsplan (MJIP). De financiële effecten zijn verwerkt in bovenstaande tabel. In 2024 ontstaat een voordeel, omdat er een aantal investeringen bij de jaarstukken over het jaar heen getild zijn. Hierdoor verschuiven de kapitaallasten. Vanwege enkele relatief grote investeringen, zoals de gemeentewerf, het dorps huis en wegenreconstructies, nemen de kapitaallasten vanaf 2027 toe. In de tabel 5.3 meerjaren investeringsplan op pagina 12, zijn alle effecten in één overzicht zichtbaar.

Ontwikkeling rentelasten

In de loop van 2023 zijn er langlopende leningen van in totaal € 11,5 miljoen aangetrokken, met name ter financiering van het project 'Taets van Amerongenweg – fase 2' van het Woningbedrijf. In eerdere prognoses is er rekening gehouden met lagere rentepercentages binnen het woningbedrijf. De financieringsmarkt is inmiddels flink hersteld en dit leidt tot hogere rentepercentages en een toename van de rentelasten vanaf 2024.

Ontwikkeling lasten Jeugdzorg

De budgetten voor de lasten Jeugdzorg en WMO hebben wij moeten verhogen. De toename van deze lasten worden veroorzaakt door prijsverhogingen en indexaties van de tarieven enerzijds en door een toename in het aantal en de complexiteit van de casussen anderzijds. In 2024 heeft dit een nadelig effect van € 170.000 en de jaren erna hebben we de budgetten niet verhoogd, maar met € 100.000 verlaagd i.v.m. de hervormingsagenda. Meerjarig worden er ook prijsindexaties verwacht, maar die zijn nu nog niet bekend.

Ontwikkeling lasten WMO

Bij WMO zie je dezelfde effecten als bij Jeugdzorg. 2024 en 2025 zijn de indexaties bekend en die zijn verwerkt. Vanaf 2026 is dit nog een onzekere factor.

Ontwikkeling lasten Participatiewet

De uitkeringen in het kader van de Wet BUIG (incl. IOAW, IOAZ en Bbz) zullen naar verwachting hoger uitvallen. De belangrijkste reden voor de stijging van lasten is de instroom van statushouders. Dit veroorzaakt een overschrijding op het BUIG-budget.

Resultaat woningbedrijf

Een wijziging in regelgeving van woningcorporaties (omtrent NEN2699), zorgt voor een positief effect op de lasten. Onderhoudswerkzaamheden gaan voor een deel niet meer direct ten laste van de exploitatie, maar kunnen geactiveerd worden. Hierdoor worden lasten verspreid over de levensduur van het actief. Dit heeft een relatief groot positief effect op het resultaat 2024 en een negatief effect op de resultaten vanaf 2025. Daarnaast is de hoogte van de huurindexatie bijgesteld van 2% naar 5,3%. In het kader van reëel begroten en stijgende lasten, is het belangrijk dat de baten meegroeien. Dit heeft een positief effect op het resultaat van het Woningbedrijf.

Leges omgevingsvergunningen

In de komende jaren worden relatief grote bouwprojecten verwacht als gevolg van de woningopgave. Op basis hiervan zijn de geraamde baten uit leges omgevingsvergunningen verhoogd. De leges waren historisch conservatief begroot.

Overige ontwikkelingen

Vennootschapsbelasting

De voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2024 is hoger uitgevallen dan initieel geraamd. Deze hogere aanslag is het gevolg van een toename in de verwachte winstneming uit grondexploitaties.

Toevoeging aan de voorziening pensioenverplichting wethouders

Jaarlijks wordt de voorziening pensioenverplichting wethouders geactualiseerd op basis van actuariële berekeningen. De begroting 2024 stond een jaarlijks dotatie aan deze voorziening van € 90.000. In de afgelopen jaren was deze mutatie fors lager dan dit bedrag, daarom is deze dotatie afgeraamd naar € 15.000.

Rentebaten

De verstrekte startersleningen, de rentebaten op deze startersleningen en de beheervergoeding voor het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) worden verrekend middels een rekening-courantverhouding tussen de gemeente en het SVn. Tot en met 2022 werden de rentebaten meegenomen in de balanspositie van deze rekening-courantverhouding. Verslaggevingstechnisch horen deze rentebaten jaarlijks als exploitatiebaten genomen te worden. Dit gebeurt sinds 2023. Met deze raming wordt ook de begroting hierop aangepast.

Diverse stelposten

In de voorjaarsrapportage zijn diverse stelposten afgeraamd en deels of volledig ingezet. Hierbij moet gedacht worden aan een stelpost prijs- en loonindexatie, stelpost Jeugd en WMO, onderuitputting circulaire. Deze posten waren vanuit een voorzichtigheidsprincipe en verantwoord financieel beleid opgenomen als onvoorzien in de begroting. Het enige doel is om prijsstijgingen en aanpassingen in de circulaire op te kunnen vangen. We zien al een aantal jaren grote prijsstijgingen bij diensten en producten. Bij de doorrekening van de voorjaarsrapportage en kadernota, kunnen we nadelige financiële effecten opvangen, door deze buffers in te zetten.

Gevolgen onontkoombare ontwikkelingen

*(Bedragen * € 1.000)*

Onontkoombare ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwikkeling CAO 2024	-61	-113	-121	-117	-117
Gevolgen Onontkoombare ontwikkelingen	-61	-113	-121	-117	-117

Ontwikkeling CAO 2024

De nieuwe CAO die met terugwerkende kracht over 2024 van toepassing is, zorgt voor structureel meer kosten voor het vaste personeel. De loonstijging in 2024 is 1,25%. Jaarlijks gaat het om een bijstelling van € 44.000. Dit wordt niet vanuit een rijksbijdrage gecompenseerd. Daarnaast moeten er een drietal functionarissen toegevoegd worden aan de formatie. Een tweetal functionarissen omdat deze nooit goed waren opgenomen in de formatie. Maar ook een uitbreiding vanwege werkdruk binnen het sociaal domein. Deze structurele uitbreiding van formatie wordt voor het grootste deel opgevangen met de stelpost loon en prijsstijgingen. Het gaat om de volgende functies:

Formatieve wijziging handhavingsjurist

- Voorgesteld wordt een formatieve uitbreiding van 0,44 FTE ter ondersteuning van team VTH. De in het VTH-beleid vastgestelde prioriteiten voor handhaving kunnen op basis van de huidige formatie niet afdoende worden uitgevoerd. Van de zaken met hoge prioriteit worden nu slechts 25% opgepakt, waardoor zaken zoals bijvoorbeeld handhaving op arbeidsmigranten blijft liggen. Ook is onvoldoende doorontwikkeling mogelijk in het kader van borgen van nieuwe wetgeving zoals bijvoorbeeld WKPB en omgevingswet. Door deze uitbreiding ontstaat er ruimte elders voor specifieke juridische ondersteuning bij ondermijning.

Formatieve wijziging senior jeugdconsulent

- Voorgesteld wordt een formatieve uitbreiding van 1 FTE ter ondersteuning van team samenleving. Door de grote toename van het aantal dossiers en de complexiteit ervan, is dit een noodzakelijk uitbreiding. Door uit te breiden met een extra jeugdconsulent kunnen we regie voeren op deze zorg en investeren in preventie op terugdringen van de wachtlijsten.

Formatieve wijziging griffier

- Voorgesteld wordt een formatieve uitbreiding van 0,5 FTE ter ondersteuning van de raad. Deze functionaris heeft nooit in de formatie gestaan. De ondersteuning van de raad is uitgevoerd door medewerkers die dit naast hun (andere) hoofdfunctie vervulden. In de loop van de tijd is er een steeds groter beroep gedaan op deze medewerkers en valt dit niet langer te combineren. De ondersteuning van de raad vraagt specifieke kennis en kunde die verder gaat dan puur administratieve ondersteuning.

Gevolgen intensivering beleid coalitieakkoord

*(Bedragen * € 1.000)*

Ontwikkeling	Onderwerp	2024	2025	2026	2027	2028
Regionaal Programmeren Wonen en Werken	Gebiedsontwikkeling Ederveen-De Klomp		50	50		
Openbare verlichting verleden	Vervanging conventionele armaturen				11	11
Verkeersveiligheid Barneveldsestraat	Verkeerskundig onderzoek		30			
Preventie/pilot jongerenwerker	Opstarten van pilot jongerenwerk			30		
Totaal gevolgen aanvullende voorstellen college 28-05-2024			80	80	11	11

Regionaal programmeren wonen en werken

De uitwerking van het NOVEX Ontwikkelperspectief Arnhem-Nijmegen-Foodvalley “Meer landschap, meer stad” bestaat uit de NOVEX Uitvoeringsagenda met, daaraan gekoppeld, gebiedsprogramma’s per deelgebied. Het gebiedsprogramma Foodvalley is één van de zes gebiedsprogramma’s van deze NOVEX uitvoeringsagenda. Het Regionaal Programma Wonen en Werken geeft aan hoe invulling aan het gebiedsprogramma Foodvalley wordt gegeven. Het gebiedsprogramma is weer onderverdeeld in verschillende gebiedsontwikkelingen, waaronder gebiedsontwikkeling Ederveen-De Klomp (betrokkenen: Ede, Renswoude, Veenendaal, provincie Gelderland, provincie Utrecht; opgaven: woningbouw, natuurlijk systeem, beekdal systeemherstel, landbouw; afstemming met De Meent). In 2024 wordt gestart met deze ontwikkeling door het opstellen van een gebiedsinventarisatie en een programma van wensen. Om te zorgen dat bij deze gebiedsontwikkeling evenwichtig rekening wordt gehouden met de belangen van de gemeente Renswoude is ambtelijke capaciteit noodzakelijk.

Openbare verlichting verleden

Een kleine 400 armaturen van lantaarnpalen zijn verouderd, vragen veel vermogen (elektriciteit) en zijn de komende 8 jaar gefaseerd aan vervanging toe. In één keer ‘verledden’ maakt een aanbesteding met schaalvoordeel mogelijk. Naast energiebesparing (kleine bijdrage aan RES-ambitie besparen) is ook de lichtopbrengst van LED-verlichting prettiger voor de omgeving. Het ‘verledden’ vergt vanaf 2024 een investering van €275.000, waarvan de kapitaalslasten van ca. € 11.000 in de begroting worden opgenomen. De investering zal echter ook leiden tot een besparing op energie- en onderhoudskosten. Hierdoor kan het ‘verledden’ naar verwachting financieel neutraal worden uitgevoerd.

Verkeersveiligheid Barneveldsestraat

Conform het coalitieakkoord en de begroting werkt Renswoude werkt continu aan het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dat geldt niet alleen voor de N224, maar zeker ook voor alle doorgaande wegen en woonstraten. Voor de Barneveldsestraat is de verkeersveiligheid al jaren een punt van aandacht. In 2026 staat de weg met bijbehorende fietspaden op de planning voor groot onderhoud dan wel vervanging. Het verkeersonderzoek is nodig als voorbereiding op de te nemen maatregelen. Er wordt integraal gekeken naar scenario’s voor inrichting (weg-fietspaden-bomen-inritten), snelheid en aansluiting omliggende gemeenten. Het plan is om het onderzoek in 2024 en begin 2025 uit te voeren, zodat later in 2025 de verdere projectvoorbereiding voltooid kan worden om in 2026 tot uitvoering over te gaan.

Preventie / pilot jongerenwerker

Voorgesteld wordt om te investeren in preventie onder jongeren in de leeftijd 12-25 jaar in de vorm van een pilot jongerenwerk. Er is sprake van een toename van inzet van jeugdhulp en ook de complexiteit van hulpvragen neemt toe. Hiernaast signaleert ons dorpssteam dat voor deze doelgroep weinig preventief aanbod beschikbaar is in Renswoude. Door een pilot jongerenwerk op te starten, kunnen problemen onder jongeren voorkomen worden, zoals schooluitval, werkloosheid, overlast en uitsluiting. Op deze manier kan de inzet van dure jeugdhulp voorkomen worden.

Jongerenwerk draagt op een laagdrempelige manier bij aan de ontwikkeling van jongeren naar volwassenheid. Daarbij richten het zich op alle jongeren van 12 tot 25 jaar, met extra aandacht voor jongeren die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken en die op dit moment niet goed bereikt worden door sportverenigingen en kerken. Daarbij werken jongerenwerkers met diverse partners samen, zoals ouders, scholen, verenigingen en kerken, het dorpssteam en de politie. Tijdens deze pilot wordt geïnventariseerd onder jongeren uit Renswoude welke behoefte zij hebben en worden activiteiten voor jongeren georganiseerd.

De kosten voor deze pilot zijn eenmalig € 30.000, maar omdat dit personele capaciteit betreft, moet dit als structureel gezien worden. Wanneer deze pilot succesvol is, dan wordt het een structurele inzet van een jongerenwerker voor 8 uur per week. Deze uren kunnen opgevangen worden binnen de bestaande personeelsbegroting.

Intensivering halen RES-bod

De energietransitie wordt complexer en het behalen van de RES-ambities gaat niet vanzelf. Het is nu nodig dat de gemeente meer regie neemt en focus aanbrengt ten behoeve van de kansrijkheid van ontwikkelingen. Met name in het stadium van haalbaarheidsonderzoek kan de gemeente het verschil maken om een ontwikkeling tot een volgende fase van wasdom te brengen. In latere stadia van een project kunnen en zullen investeringen voornamelijk door bedrijven en eigenaren gedragen worden. Er wordt voorgesteld om de begeleiding van projecten te intensiveren. Op dit moment wordt er gedacht aan een aantal projecten, die een impuls nodig hebben en passen binnen de uitvoering van het huidige beleid om de RES-ambities te kunnen realiseren. Hierbij gaat het o.a. om de volgende nu bekende projecten:

- Bijdrage inzet projectleider verduurzaming bedrijven
- Onderzoek haalbaarheid energyhub bedrijven

- Procesbegeleiding business cases projecten duurzame opwek, zoals OER A12, solarcarports, restgronden
Voor de genoemde projecten is nog niet exact duidelijk hoeveel en wanneer budget hiervoor nodig is. Hierdoor is het ook nog niet mogelijk om exploitatiebudgetten te reserveren. Voorgesteld wordt om een bestemmingsreserve intensivering begeleiding RES-bod te vormen, van € 150.000, ten laste van de algemene reserve. De projecten m.b.t. duurzaamheid kunnen gedekt worden uit de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve zal via de najaarsrapportage 2024 gevormd worden.

Gevolgen mutaties reserves

Naam reserve	2024		2025		2026		2027		2028	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserve - niet geblokkeerd		1.215.000								
Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf	1.717.085			-480.104	-665.936		-11.868		-11.868	
Reserve sociaal domein		50.000		50.000		50.000		76.087		76.087
Reserve arbeidsmarkt										-250.000
Reserve dorpshuisfunctie		156.000								
Reserve opvang Oekraïners	1.080.000									
Reserve kapitaallasten dorps huis	1.215.000							30.375		30.375
Reserve onderhoud openbare gebouwen		30.000		30.000		30.000		30.000		30.000
Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair	200.000	70.000		70.000		70.000		70.000		70.000
Reserve onderhoud vervoermiddelen omg.beh.	-37.000	25.000	-37.000	25.000	-37.000	25.000	-37.000	25.000	-37.000	25.000
Reserve onderhoud speeltoestellen		18.000		18.000		18.000		18.000		18.000
Totaal	4.175.085	1.564.000	-37.000	-287.104	-702.936	193.000	-48.868	249.462	-48.868	-538

Ontwikkeling reserves

De afgelopen jaren zien we forse prijsstijgingen bij diensten en producten. Materiaal en arbeid is duurder geworden, waardoor onderhoudsprojecten in de openbare ruimte ook duurder worden. Deze ontwikkeling zien we ook bij sociaal domein. Reserves hebben o.a. het doel om een bijdrage te leveren in de exploitatie van een product. Deze bijdragen zijn zichtbaar als onttrekking in het overzicht van reserves. De onttrekkingen zijn een aantal jaren niet meegegroeid, met de stijging van de lasten. Via deze voorjaarsrapportage en kadernota hebben we dit effect rechtgetrokken. De komende jaren wordt er meer en duurder onderhoud uitgevoerd in de openbare ruimte. Om dit effect op te vangen zijn de onttrekkingen van gebouwen, wegen, vervoersmiddelen en speeltoestellen verhoogd.

Algemene reserve niet geblokkeerd

In 2024 is de uitbreiding van sporthal De Hokhorst gestart om de dorpshuisfunctie te realiseren. Om de kapitaallasten van deze investering te dekken, is er een reserve kapitaallasten dorps huis gevormd van € 1.215.000. Hiervoor is eenmalig een bedrag onttrokken uit de algemene reserve niet geblokkeerd van € 1.015.000. Daarnaast is er eenmalig een bedrag van € 200.000 onttrokken uit de algemene reserve niet geblokkeerd en toegevoegd aan de onderhoudsreserve wegen en wegmeubilair. De geraamde onderhoudswerkzaamheden aan verhardingen zijn namelijk geactualiseerd en de jaarlijkse reserveonttrekking is naar aanleiding hiervan verhoogd. Deze eenmalige toevoeging was noodzakelijk om het saldo van de onderhoudsreserve wegen en wegmeubilair op peil te houden.

Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf

	2024		2025		2026		2027		2028	
	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw	oud	nieuw
Resultaat	183.600	1.900.685	-999.400	-519.296	904.400	238.464	377.000	365.132	377.000	365.132
Mutatie		1.717.085		480.104		-665.936		-11.868		-11.868

De resultaten van het Woningbedrijf zijn aangepast vanwege een wijziging in de regelgeving omtrent NEN2699 (regels woningcorporaties). De resultaten worden verrekend met de algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf, daarom zijn ook deze reservemutaties aangepast. In de bovenstaande tabel zijn de wijzigingen zichtbaar gemaakt.

Bestemmingsreserve sociaal domein

De lasten Jeugdzorg en Wmo nemen toe door prijsverhogingen en -indexaties van de tarieven enerzijds en door een toename in het aantal en de complexiteit van de casussen anderzijds. Om deze reden is de jaarlijkse onttrekking uit deze bestemmingsreserve verhoogd met € 50.000.

Bestemmingsreserve arbeidsmarkt

Het creëren van de bestemmingsreserve arbeidsmarkt van € 1 Mln. is in de voorjaarsrapportage 2023 besloten in de raad. Deze reserve heeft als doel om de personele bezetting op orde te houden in de overspannen arbeidsmarkt. Samen met het budget voor personeel van derden en de salarisbegroting, vormt deze reserve het totaal beschikbare budget voor personele lasten. Van 2024 t/m 2027 wordt er een onttrekking voorzien van € 250.000 per jaar vanuit deze reserve. Van 2024 tot en met 2027 is er een onttrekking geraamd van € 250.000 per jaar. De raming 2028 is voor het eerst opgenomen in deze kadernota en deze is gelijk aan de raming 2027.

Bestemmingsreserve dorpshuisfunctie

Deze reserve is ingesteld bij de voorjaarsrapportage 2023 om kosten op te kunnen vangen van de realisatie van een dorpshuisfunctie. In 2024 is de uitbreiding van sporthal De Hokhorst gestart om de dorpshuisfunctie te realiseren. Het volledige saldo van deze bestemmingsreserve, van € 200.000, wordt onttrokken en toegevoegd aan de reserve kapitaallasten dorpshuis. Na deze onttrekking is het saldo nihil en kan deze bestemmingsreserve opgeheven worden.

Bestemmingsreserve opvang Oekraïners

Vanaf 2024 wordt de specifieke uitkering voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen ontvangen van het Rijk. De hoogte van deze uitkering is gebaseerd op normbedragen. De werkelijke bestedingen komen ten laste van deze uitkering en het restant wordt niet teruggevorderd door het Rijk. De raad heeft begin 2024 besloten om deze restanten toe te voegen aan een bestemmingsreserve om het doel van deze middelen te behouden: de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Reserve kapitaallasten dorpshuis

In 2024 is de uitbreiding van sporthal De Hokhorst gestart om de dorpshuisfunctie te realiseren. De hoogte van deze investering is geraamd op € 1.215.000. Om de kapitaallasten van deze investering te dekken, is er deze reserve gevormd van dezelfde hoogte. Naar verwachting komt deze investering in 2026 gereed, zodat er vanaf 2027 kan worden gestart met afschrijven.

Bestemmingsreserves onderhoud kapitaalgoederen (openbaar gebied)

Op basis van het integraal plan beheer openbare ruimte (IBOR) en het meerjarig investeringsplan (MJIP) zijn de ramingen van de jaarlijkse onderhoudslasten geactualiseerd. De jaarlijkse reserveonttrekkingen zijn naar aanleiding hiervan verhoogd. De jaarlijkse toevoeging aan de onderhoudsreserve vervoermiddelen omgevingsbeheer is afgeraamd. Daarnaast is er eenmalig een bedrag van € 200.000 onttrokken uit de algemene reserve niet geblokkeerd en toegevoegd aan de onderhoudsreserve wegen en wegmeubilair. Deze eenmalige toevoeging was noodzakelijk om het saldo van de onderhoudsreserve wegen en wegmeubilair op peil te houden.

5 Bijlagen

5.1. Vermogenspositie en weerstandsratio

In onderstaande tabel is een prognose opgenomen van de algemene reserve (niet geblokkeerd). De resultaten van deze begrotingsdoorrekening zijn verwerkt in het saldo van de reserve. Het jaarrekeningresultaat 2023 is indicatief opgenomen. De tabel geeft een mogelijk scenario weer vanuit deze begrotingsdoorrekening. De algemene reserve laat nog steeds een groei zien, wat betekent dat het niveau van het weerstandsratio uitstekend blijft.

Stand van de algemene reserve

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve (niet geblokkeerd)	6.549.629	6.537.134	6.484.134	6.997.134	7.169.134
Toevoeging (jaarresultaat 2023)	1.202.505				
Onttrekkingen begroting 2024	-1.215.000				
Toevoegingen begroting 2024					
Saldo algemene reserve	6.537.134	6.537.134	6.484.134	6.997.134	7.169.134
Saldo begroting 2024		-53.000			
Saldo begroting 2025			513.000		
Saldo begroting 2026				172.000	
Saldo begroting 2027					402.000
Saldo algemene reserve	6.537.134	6.484.134	6.997.134	7.169.134	7.571.134

5.2. Investeringskredieten

Investeringskrediet	2024	wijziging (aan te vragen krediet)	na voorjaarsrapportage 2024
Verlichting natuurgrasveld VVR	-10.200	15.000	4.800
Mobiele telefoons 2023	18.243	10.000	28.243
Vervangend voertuig voor de Piaggio	20.000	23.000	43.000
Verledden openbare verlichting	0	275.000	275.000
Taets van Amerongenweg fase II (openbare ruimte)	462.000	0	462.000
Flexwoningen	0	27.623	27.623
Borgwalterrein	0	25.366	25.366
Afkoppelen Binnenveld	0	175.000	175.000
WB - Verduurzaming complexen 13 en 15	0	2.078.046	2.078.046
WB - CV-vervanging complexen 13 en 15	0	66.000	66.000
Totaal beschikbaar te stellen investeringskredieten		2.695.035	

Verlichting natuurgrasveld VVR

Het verlichtingsproject is nagenoeg afgerond in 2023. Dit heeft geleid tot een kredietoverschrijding van ongeveer € 10.000. In 2024 volgen de laatste afrekeningen, waar nog ongeveer € 5.000 aanvullend voor benodigd is.

Mobiele telefoons 2023

De offertes voor deze investering zijn inmiddels ontvangen en hieruit is gebleken dat het investeringskrediet niet zal volstaan, maar met € 10.000 verhoogd zal moeten worden.

Vervangend voertuig (Piaggio)

Bij de vervanging van dit voertuig is gekeken naar de behoefte die er is in de praktijk. Hierbij is ook rekening gehouden met het verduurzamen van het wagenpark. Uiteindelijk is de keuze gevallen op een voertuig dat volledig elektrisch is. De initiële investering ligt hierdoor wel hoger. Hier komt ook de inrichting bij van het voertuig. Het investeringskrediet moet verhoogd worden met € 23.000.

Verledden openbare verlichting

Een kleine 400 armaturen van lantaarnpalen zijn verouderd, vragen veel vermogen (elektriciteit) en zijn de komende 8 jaar gefaseerd aan vervanging toe. In één keer 'verledden' maakt een aanbesteding met schaalvoordeel mogelijk. Naast energiebesparing (kleine bijdrage aan RES-ambitie besparen) is ook de lichtopbrengst van LED-verlichting prettiger voor de omgeving. Het 'verledden' vergt vanaf 2024 een investering van €275.000, waarvan de kapitaalslasten van ca. € 11.000 in de begroting worden opgenomen. De investering zal echter ook leiden tot een besparing op energie- en onderhoudskosten. Hierdoor kan het 'verledden' naar verwachting financieel neutraal worden uitgevoerd.

Taets van Amerongenweg fase II (openbare ruimte)

Voor dit project is een investeringskrediet van € 9.192.600 door de raad beschikbaar gesteld aan het Woningbedrijf. Van dit totale krediet wordt via deze voorjaarsrapportage € 462.000 afgesplitst voor de algemene dienst. Dit deel is namelijk bestemd voor het projectonderdeel dat betrekking heeft op de openbare ruimte. Deze wordt niet in het Woningbedrijf geactiveerd, maar in de algemene dienst.

Flexwoningen

Met dit investeringskrediet wordt beoogd de bouw van (flex)woningen voor statushouders, Oekraïeners en starters uit Renswoude te initiëren en te definiëren. Hiervoor is tevens een provinciale subsidie aangevraagd. Het aangevraagde investeringskrediet betreft het verschil tussen de geraamde investeringsuitgaven (€ 82.852) enerzijds en de aangevraagde subsidie (€ 55.229) anderzijds.

Borgwalterrein

Met dit investeringskrediet wordt beoogd de bouw van betaalbare woningen voor ouderen uit Renswoude te initiëren en te ontwerpen, waar zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Hiervoor is tevens een provinciale subsidie aangevraagd. Het aangevraagde investeringskrediet betreft het verschil tussen de geraamde investeringsuitgaven (€ 76.868) enerzijds en de aangevraagde subsidie (€ 51.502) anderzijds.

Afkoppelen Binnenveld

Op Het Binnenveld kampen verscheidene huizen met een overbelast riool bij hevige regenval. Het afkoppelen van het hemelwater van het riool zal naar verwachting voldoen om deze overlast weg te nemen. Dit project is gestart in 2023 en leidt vanaf 2024 tot investeringsuitgaven.

WB – Verduurzaming complexen en CV-vervanging 13 en 15

In de begroting 2024 van het Woningbedrijf is opgenomen dat aan de 45 woningen, behorende tot de complexen 13 en 15, groot onderhoud en verduurzamingsmaatregelen worden genomen. Vanwege een wijziging in de regelgeving omtrent NEN2699 (regels woningcorporaties), dienen deze onderhoudswerkzaamheden geactiveerd te worden en mogen ze niet meer ten laste gaan van de exploitatie. Dit heeft een relatief groot positief effect op het resultaat 2024 (investering in plaats van exploitatielasten) en een negatief effect op de resultaten vanaf 2025 (kapitaallasten). Daarnaast dienen de voorgestelde investeringskredieten vastgesteld te worden door de raad.

5.3. Meerjaren investeringsplan (MIP)

Het meerjaren investeringsplan is niet eerder in deze vorm opgenomen in de kadernota. Dit overzicht geeft inzicht in alle investeringen en bijbehorende kapitaallasten die de komende jaren worden verricht en uitgegeven. De basis is het overzicht uit de begroting 2024 en deze is o.a. geactualiseerd met ontwikkelingen binnen het IBOR, GRP en grote projecten als de gemeentewerf en de dorpshuisfunctie.

Bron	Omschrijving	Investering 2024	Investering 2025	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Levensduur	Jaar gerealiseerd	Kapitaallasten 2025	Kapitaallasten 2026	Kapitaallasten 2027	Kapitaallasten 2028
AVP-gelden	Skatebaan	25.000					15	2024	1.767	1.760	1.753	1.747
Gemeentehuis	Mobieletrazij	30.000					3	2024	10.120	10.080	10.040	10.000
GRP	Rooigemalen mech./elektr. en pompen	15.000					20	2024	810	807	804	801
IBOR	Omvorming groen 2023-2024	20.000					20	2024	1.080	1.076	1.072	1.068
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten	34.000					40	2024	522	520	518	517
RB 07-11-2023	Verwarmingsinstallatie Sporthal de Hokhorst	100.000					15	2024	7.067	7.040	7.013	6.987
GRP	Drukrool: Mech. elektr. pompen	30.000					15	2025	2.120	2.112	2.112	2.104
GRP	Fase 1: Esdoornlaan, Beukenlaan (1e deel)	279.000					60	2025	5.766	5.766	5.747	5.729
IBOR	Groot onderhoud sportvelden 2023-2025	10.000					20	2025	540	540	538	536
IBOR	Omvorming oever's 2023-2024	20.000					20	2025	1.080	1.080	1.076	1.072
NIEUW	Fase 1: Esdoornlaan, Beukenlaan (1e deel)	162.000					20	2025	8.748	8.748	8.716	8.683
NIEUW	Veenweg	150.000					20	2025	8.100	8.100	8.070	8.040
GRP	Aanpassen rolring Hooge Hoek, Groot Overeem, millieuovertast	400.000					40	2026			11.600	11.560
RB 19-03-2024	Dorshuis De Hokhorst	1.215.000					40	2026			35.235	35.114
RB 19-03-2024	Toekomstbestemde duurzame Hokhorst	1.479.000					20	2026			79.886	79.570
Begraafplaats	Uitbreiding nieuwe begraafplaats	500.000					50	2028				
GRP	Rooigemalen mech./elektr. en pompen		30.000				20	2025		1.620	1.614	1.608
IBOR	Groot onderhoud meubilar 2023-2024		29.600				20	2025		1.598	1.592	1.587
IBOR	Omvorming groen 2025		14.800				20	2025		799	796	793
IBOR	Omvorming oever's 2025		10.000				20	2025		540	538	536
IBOR	Vervanging OV 2025		15.000				20	2025		810	807	804
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten		34.000				40	2025		522	520	518
NIEUW	Van Rijnesteinlaan, Duystr.v. Voorhout: speelplekken		72.000				15	2025		5.088	5.069	5.050
GRP	Fase 2: Van Reedeweg, Kerksraat (deel), Van Deyweg (deel)		381.000				60	2026		7.874	7.849	7.849
IBOR/NIEUW	Barneveldsestraat reconstructie rijbaan en fietspaden		1.700.000				20	2026			91.800	91.460
NIEUW	Fase 2: Van Reedeweg, Kerksraat (deel), Van Deyweg (deel)		304.000				20	2026			16.416	16.355
NIEUW	Verleiden tlv. energiebesparing		200.000				20	2026			10.800	10.760
Begr 2024	Mobiele telefoons		20.000				4	2026			5.080	5.060
GRP	Drukrool best.kast		12.000				30	2026			448	446
GRP	Drukrool CVK		4.000				30	2026			149	149
GRP	Drukrool Mech. elektr. Pomp		12.000				15	2026			848	845
GRP	Rooigemalen mech./elektr. en pompen		60.000				20	2026			3.240	3.228
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten		34.000				40	2026			522	520
NIEUW	Spikhorst-Oude Holweg, Catharina Mossellaan: speelplekken		132.000				15	2026			9.328	9.293
GRP	Fase 3: Dickerijst, Beukenlaan (2e deel), Kastanjelaan (1e deel)		539.000				60	2027			9.328	9.293
IBOR	Groot onderhoud brug/Hopseweg		26.000				20	2027				1.350
IBOR	Overlagen Hopseweg		498.000				15	2027				35.192
NIEUW	Fase 3: Dickerijst, Beukenlaan (2e deel), Kastanjelaan (1e deel)		374.000				20	2027				20.196
IBOR	Erminhulzerlaan		600.000				20	2027				32.400
NIEUW	Lindehof, Platenaan, Kastanjelaan: speelplekken		72.000				15	2027				5.088
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten		34.000				40	2027				522
GRP	Fase 4: Lijsterbestaan		124.000				60	2028				
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten		170.000				20	2028				
NIEUW	Openbare Verlichting vervanging masten		34.000				40	2028				
NIEUW	Spikhorst: speelplek		72.000				15	2028				
GRP	Fase 5: Kastanjelaan (2e deel)		263.000				60	2029				
NIEUW	Fase 5: Kastanjelaan (2e deel)		257.000				20	2029				
Totaal		4.469.000	2.800.400	1.710.000	1.000.000	626.000			21.365	59.155	332.141	486.811